

Liever anderhalve graad dan twee

Katholieke ngo's hopen op en dragen bij tot een geslaagde VN-klimaatconferentie in Parijs

- Kopenhagen in 2009 was een teleurstelling, Parijs moet beter doen
- Ook tussendoor laten ngo's hun stem horen
- Bisschoppenconferenties doen ook oproep

Jozefien VAN HUFFEL

Op 30 november gaat in Parijs de klimaatconferentie 2015 van de Verenigde Naties van start, kortweg de COP21. Elf dagen later moet er een bindende overeenkomst op tafel liggen die bepaalt wie welke inspanningen levert voor het klimaat. „De tekst is er al. Alleen staan nog overall passages tussen haakjes”, zegt Karel Malfliet van Ecokerk. „Het verschil tussen een goed en een teleurstellend resultaat zit in welke passages het halen.”

Malfliet trekt straks naar Parijs met de delegatie van CIDSE, de internationale koepel van zeventien katholieke ontwikkelingsorganisaties waaronder Broederlijk Delen. Malfliet: „We wonen de onderhandelingen bij waar dat mag, voelen de polsslag en kunnen dan desgewenst nog een delegatie aanspreken, op basis van ons dossier en onze eisen.”

Ngo's en koepels zoals CIDSE en Caritas volgen ook tussen klimaatconferenties in alle ontwikkelingen op de voet. „Sinds de top in Kopenhagen in 2009, overall als een debacle beschouwd, was er bijvoorbeeld beweging op het vlak van bosbeheer, in die mate dat het voor ons deze keer geen strijdpunt is”, zegt Malfliet.

Een andere stap is dat er intussen een klimaatfonds is. Vanaf 2020 moet daar elk jaar 100 mil-

jard euro in terechtkomen. Zo betalen rijke en dus meer vervuilende landen de ecologische schuld af aan landen die lijden onder de klimaatverandering.

„Belangrijk is nu waar dat geld in die landen terecht komt”, weet Malfliet. „Overall passen kleine groepen landbouwers en burgers zich op eigen houtje aan het veranderende klimaat aan. Ze worden sterker, hun expertise groeit. Het zou bijzonder jammer zijn dat we die deskundigheid terzijde schuiven, bijvoorbeeld door die 100 miljard straks toe te wijzen aan pas opgerichte, onervaren overheidsinstellingen.”

In de aanloop naar Parijs focust CIDSE op twee grote strijdpunten. Ten eerste wil de koepel dat de klimaatovereenkomst stelt dat de aarde maximaal anderhalve graad mag opwarmen en geen twee, het cijfer waarvoor de leiders van de zeventen meest geïndustrialiseerde landen ter wereld (G7) zich in juli 2015 engageerden. „Die twee graden is een

„Hopelijk komt er een clause over mensenrechten”

politieke grens die niet wetenschappelijk te verantwoorden valt”, zegt Malfliet. „Bij een opwarming van twee graden komen heel wat landen in de problemen, en niet enkel kleine eilandstaten. Een van de paragrafen tussen haakjes in de akkoordtekst legt de grens inderdaad op anderhalve graad.”

Ten tweede hopen de katholieke ngo's dat aan het akkoord een clause over mensenrechten wordt toegevoegd. „Het kan niet dat we actie ondernemen tegen

klimaatverandering, maar geen oog hebben voor mensen die als gevolg daarvan verdreven worden van waar ze wonen of op een andere manier de controle over hun eigen leven verliezen.”

„In een oproep van de koepel van bisschoppenconferenties wereldwijd eind oktober zien we overigens eisen gelijkaardig aan die van CIDSE”, vervolgt Malfliet. „Eerder dit jaar toonde de eco-encycliek *Laudato si* dat de kerkleiding achter het engagement voor dit thema staat. Het is niet zo dat enkel de Noord-Zuid-organisaties of de diaconale poot van de Kerk daarmee bezig zijn.”

Straks in Parijs zijn CIDSE en Caritas niet enkel waarnemer bij de onderhandelingen, ze organiseren ook een aantal activiteiten in de rand van de klimaatconferentie. Zo is er bijvoorbeeld een grote oecumenische viering, net als in Kopenhagen, destijds bijgewoond door onder meer heel wat onderhandelaars. „Allerlei organisaties helpen op een sfeervolle manier van buitenaf druk te zetten op wat er binnen gebeurt.”

Malfliet beseft dat het voor de gewone burger kan lijken alsof de strijd tegen de klimaatopwarming vooral een opeenvolging van teleurstellingen is. „Van onderuit levert de beweging van mensen die niet enkel hun stem laten horen, maar het ook anders gaan doen, echter een reële bijdrage”, zegt hij. „Ze vormen de kritische massa die het kantelpunt dichterbij brengt. Ook een almaar groter deel van het bedrijfsleven is mee. Het bereidt de toekomst voor en vraagt klare wijzen van de politiek.”

Reageren op dit artikel? Dat kan op lezersbrieven@kerknet.be

STANDPUNT

Luk VANMAERCKE

Jong en zoekende

„ Er staan opmerkelijke getuigenissen in het Dossier dat we vandaag publiceren. We zochten jonge mensen op die een grote interesse hebben in het geloof, maar er zelf niet in slagen te geloven. Hun verhalen zijn authentiek en doorleefd. Het zijn zoekende mensen, die intensief met geloofsvragen bezig zijn. Alleen de laatste stap lukt (voorlopig?) niet: zelf geloven. Dat belet hen niet om te doen wat weinig kerkgangers durven: openlijk over het geloof praten.

Tijdens onze recente lezersontmoeting met mgr. Bonny, waarvan u vorige week het verslag kon lezen, poneerde de bisschop van Antwerpen een opmerkelijke stelling: het probleem van katholieken is dat zij – anders dan bijvoorbeeld Joden – het geloof nauwelijks via het gezin doorgeven. Decennialang was de Kerk zo sterk aanwezig in Vlaanderen, dat we onze geloofsoverdracht integraal toevertrouwen aan parochies en scholen. Daardoor wordt er in de huiskamers amper over het geloof gepraat. Nu de kerkstructuren fel verzwakt zijn, is dat een probleem geworden.

Jonge mensen staan veel meer open voor het geloof dan oudere generaties die het traditioneel katholieke Vlaanderen nog hebben gekend en dat soms als verstikkend hebben ervaren. Ze zitten bovendien in een zoekende fase in hun leven. Hun twijfel is geen zwakte, maar een kracht. Zij nemen tenminste de moeite om te zoeken. „Mag een gelovige twijfelen?”, vroeg ik onlangs aan een bisschop, „Nee,” antwoordde hij, „een gelovige mag niet twijfelen, hij moet twijfelen. Zonder twijfel is er geen geloof.”

Verkondig het geloof als een onwrikbare waarheid, en jonge mensen haken af. Verkondig het geloof echter als je diepste en oprechtste overtuiging, en ze zullen met jou in gesprek gaan. Zelf gebruik ik graag vier vragen om dat gesprek aan te knopen. Begin altijd met de meest fundamentele vraag: zie je het bestaan van de mens, de aarde, de kosmos, van alles wat we kennen, als louter toeval, of schuilt er een intentie achter? Wie de tweede optie kiest, is eigenlijk al gelovig. Veel jongeren kunnen die stap doen. Ze voelen aan dat er 'iets meer' is, maar kunnen nog niet definiëren wat.

De tweede vraag luidt dan: dat 'iets meer', zou dat God kunnen zijn? Die vraag is al een stuk moeilijker. Ze gaat samen met het ontwikkelen van een godsbeeld. Hoe moet ik me die God indenken, terwijl ik Hem niet zie of hoor? In die fase zitten veel jonge mensen vast. Dat is niet erg, geef hen de tijd om erover na te denken. Dring hen niets op, maar help hen zoeken.

Derde vraag: zie je Jezus als de Zoon en/of Boodschapper van God? Zo ja, dan ben je christen. Voor jonge mensen gaat die stap erg ver, omdat ze nog worstelen met God zelf. Ze hebben echter vaak een grote sympathie voor Jezus. Ze erkennen zijn waarden en bewonderen mensen die in zijn voetspoor leven. Ook dat is een aanknopingspunt.

Laatste vraag: wil je je geloof in de kerkgemeenschap beleven? Zo ja, dan ben je katholiek. Die stap is voor veel jongeren nog veel te groot. Geen nood, alles op zijn tijd. Al zien de mensen die wij interviewden wel het waardevolle van die gemeenschap in. Meer nog, ze willen er eigenlijk graag deel van uitmaken.

Wie met jonge mensen omgaat, ziet veel tekens van hoop. In hen moeten we volop investeren. Dan zaaien we opnieuw dicht bij de bron, waar de grond vruchtbaar is. Daarom deze tip. Als u nu eens elke week, nadat u *KERK & leven* helemaal uit hebt, het artikel aankruist dat u het diepst heeft geraakt. Schenk dat nummer dan aan een jongere in uw omgeving. Het zal u een aanknopingspunt geven om over uw overtuiging te praten. Want vraag uzelf eens het volgende af: als u niet met jonge mensen over het geloof praat, wie zal dat dan wel doen?„

De klimaatconferentie in Parijs, dobbelen om de wereld van onze (klein)kinderen? © Image Select

Reageren op dit artikel? Dat kan op lezersbrieven@kerknet.be